

Sert havada balon seyri

Birçok ekibin en zorlandığı şeylerden biri de; sert havalarda balon seyri yapmaktır. Hava sert de olsa ufak önlemlerle rüzgâra meydan okuyabilirsiniz. Yazı: Orhan Gorbon

Sert havada balon seyri, birçok ekibin zorlandığı bir konu. Türkiye'deki birçok yarışta bunun sıkıntısını yaşıyoruz. Gezen tekneler de zaten sert havada balon basmıyorlar. 20 knot üzerinde balon seyirlerinde çıkan sorunları anlamak ve bunları aşmak için biraz da teorisine eğilmek lazım.

Balon yelken, adından da anlaşıldığı üzere balon gibi çok değişken derinlik taşıyan bir yelkendir. Aslında torba gibi de düşünebiliriz. Tor (draft) dediğimiz, yani torbanın derinliğini tanımlayan ölçü burada çok önemlidir. Balon yelkenini oluşturan kumaş ne kadar torba gibi olursa tekneye o kadar güç katar ama bu derinlik sert havalarda tekneyi dengede tutmanızı zorlaştırır. Prensip olarak sert havalarda torba etkisini olabildiğince azaltmak ve balon yelkeni mümkün olduğu kadar düz (kağıt gibi) bir forma yaklaştırmamız gerekir. Hava sertleştiğinde balon yelken daha az torlu olmalıdır. Bu çok önemli bir noktadır. Bunu becerebilirsiniz bir anda seyir çok sakin bir hale gelir.

Bunu yapabilmek için şu adımları atmalısınız:

Rüzgâraltı iskotasını gergin tutmalısınız. Hatta gerektiğinden fazla almalısınız. Balonun formu

biraz bozulsun ve tekneyi yavaşlatsa da bu adım tekneyi stabilize eder ve seyri kolaylaştırır. Trimcinin, teknenin neyi sevdiğini hissetmesi ve buna göre iskotayı hiçbir zaman fazla kaçırmaması gerekmektedir.

Balon gönderini hiçbir zaman çok göstermemelisiniz. Bunu da normalden daha az göstermeli, biraz önde tutmalısınız. Çok sert havalarda gönder hep 45 derece açıda olmalıdır. Ne az ne de çok. Buna çok dikkat etmek gerekir. 45 derecedeki stabil ortamı yakaladıktan sonra eğer gönder pozisyonu sabitse bozmamalısınız. Bozulduğu anda stabiliteyi hızla kaybedersiniz.

Gönder normalden daha aşağıda olmalıdır. Hafif havada içinize sinen gönder yüksekliği neyse, çok sert havada gönderi bunun daha altında kullanmalısınız. Alt baskıyı alıp üst baskıyı kaçırmalısınız. Alçak konumda gönder sabitlenince bunu hep korumalısınız. Tabii alt ve üst baskılar hep gergin olmalı ve hiçbir şekilde elinizden kaçmamalıdır. Özellikle alt baskıyı kaçırmak sizi çok zor durumda bırakır.

Ekip ağırlığı mümkün olduğu kadar arkada olmalıdır. Hatta tekne içindeki eşyaları da arkaya taşımaları ve teknenin kicinin mümkün olduğu kadar suya batmasını sağlamalısınız. Balon kullanan kişi dahi teknenin arkasında durabilir. Sadece balon

iskotasının vincini çeviren kişi vincin başında yani teknenin ortalarında olabilir. Bu kişinin de nispeten hafif kişilerden seçilmesi iyi olur. Bu durum tabii ekibin hareket alanını biraz kısıtlar. Çok acil bir şey olmadıkça ekip bu pozisyonu bozmamalıdır.

Tahminlerin aksine sert hava balon seyirinde ana yelken çok önemlidir. Teknenin stabilitesini ana yelken sağlar. Genelde sert havada ana yelkenci hafif bir endişeyle iskotayı kaçırmayı seçer. Halbuki bu yanlış. Ana yelken arkaya gittikçe teknenin stabilitesi bozulur ve sallanmaya başlar. Ana yelken, aynı balon iskotası gibi gereğinden biraz daha gergin olmalıdır. Hafif havada durması beklenen yerden daha merkeze yakın konumda olmalıdır. Bunun kriteri en üstteki çıta yani balendir. Eğer balen, 90 derece sınırını aşarsa çok ciddi problemler olabilir. Her ne kadar bumba tekneye 60'lık bir açıyla dursa bile en üstteki çıta 90 derece sınırını aşmış olabilir. İşte bu çok tehlikelidir. Bu durumda ana yelkencinin hemen iskotayı çekmesi gerekir. Zaten bu çıta ileri gidince dümenci hemen rahatsız olur ve tekne sallanmaya başlar. Bu durumda ekibin ne reaksiyon vereceğini bilmesi gerekir.

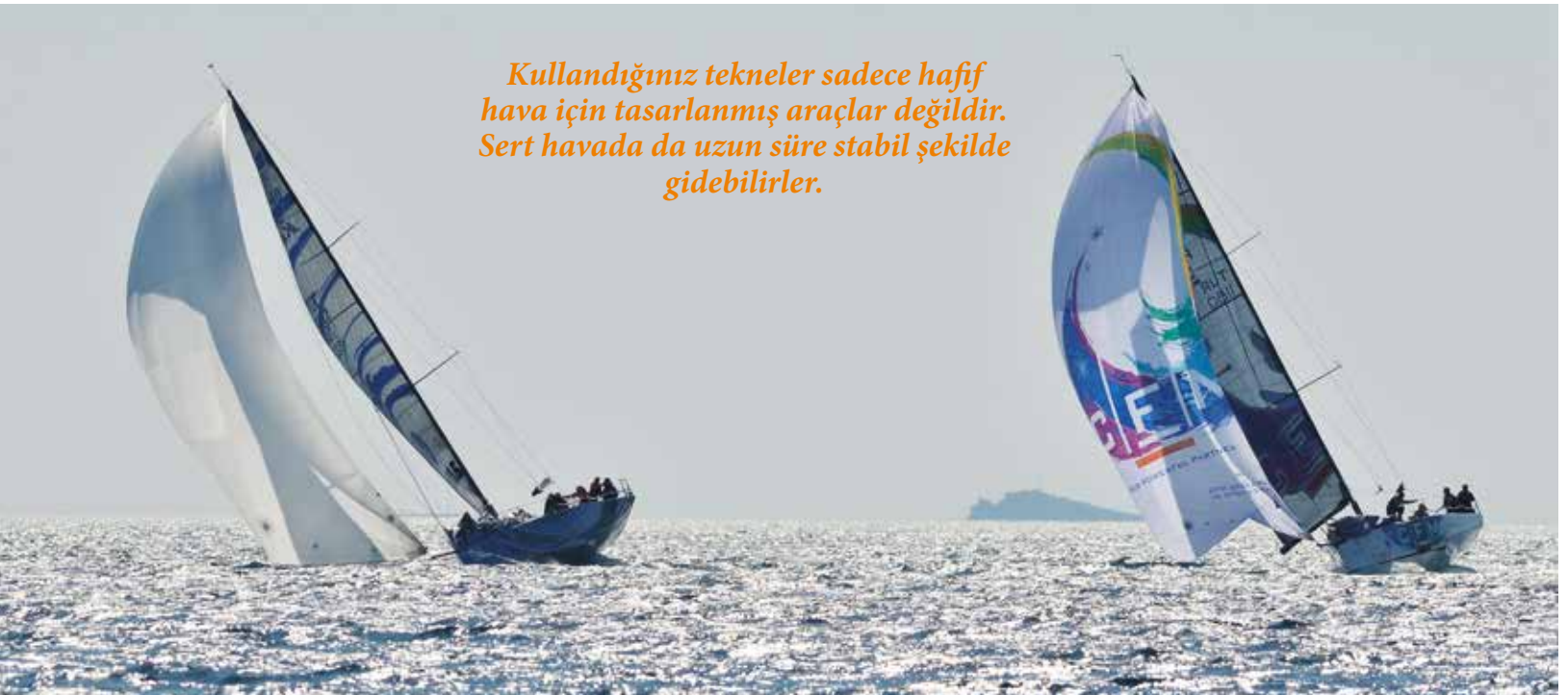
İlk maddede bahsettiğimiz gibi balonun torba durumunun minimum

olması çok önemlidir. Bunu yapmak için gönderi aşağıya almak haricinde balonun rüzgâraltı yakasını da aşağıya almanız gerekir. Bunu da Tweaker'la yapıyorsunuz. Ancak birçok teknede bu donanım çok sert hava seyirine uygun değildir. Hafif hava için uygun olan düzenek sert hava için yeterli kadar aşağıya çekemez. Sert hava seyirinden önce bu donanımı kontrol etmek gerekir ve bu havada uçan makaranın üzerinde şiddetli yük olan iskotayı mümkün olduğu kadar aşağıya basabilmesi gerekir. Buna ek olarak bu aşağıya çekme işlemini mümkün olduğu kadar da önden yapmak işleri kolaylaştırır.

Sert hava balon seyirlerinde başınıza istenmedik şeyler gelebilir. Ama bu bir kader değildir. Sert de olsa ufak önlemlerle rüzgâra meydan okuyabilirsiniz. Kullandığınız tekneler sadece hafif hava için tasarlanmış araçlar değildir. Sert havada da uzun süre stabil şekilde gidebilirler. Ama sizin de yardımınızla...

Benim tavsiyem, sert havalarda çekinmeden antrenman yapmaktır. Bir iki kere zorlansanız da yukarıdaki tedbirleri uygulayarak seyri zevkli bir hale getirebilirsiniz. Unutmayın sert havalarda rahatça balon kullanan ekipler denize ve rüzgâra daha kolay hükmedebilirler. Herkese güvenli seyirler dilerim... **MBY**

Kullandığımız tekneler sadece hafif hava için tasarlanmış araçlar değildir. Sert havada da uzun süre stabil şekilde gidebilirler.

THE
SAIL
TECHNOLOGY
LEADER

RADIAL CRUISING

LOW STRETCH EASY TO HANDLE

Radial kesimleri ve kullanılan kumaşlar sayesinde Gezi yelkenlerimiz şimdi daha güçlü, uzun ömürlü ve dakron yelkenlere göre çok daha hafif olabiliyor. Bu tür yelkenlerin kesimleri tri-radial olarak tasarlanıyor ve radial kesimlere uygun olan kumaşlar kullanılıyor. Bu kesim tekniği sayesinde köşelerde oluşan yükler yelkene eşit dağıtılıyor. Yelkenin büyüklüğüne göre imalatta iki farklı ağırlıkta kumaş kullanılarak Radial Gezi Yelkenlerin daha hafif olması sağlanıyor. Bu özellik sayesinde yelken hafif havalarda da tasarlanan şeklini koruyabiliyor. Sert havalarda ise kesim ve özel kumaş esnemenin en az seviyede kalmasını sağlıyor.

YouTube
kanalımızın
ziyaret etmek için
linki
kullanabilirsiniz.

Marmaris
+90 506 345 52 53
baris@mss.com.tr

İstanbul
+90 533 722 62 32
mert@ukistanbul.com

Cesme
+90 232 712 19 92
onur@pianuramarine.com

Bodrum-Didim
+90 532 316 09 32
hulkilozur.org

Göcek
+90 535 855 48 50
serhat@gytmarine.com

Fethiye
+90 544 285 78 20
ukfethiye@mss.com.tr

Arma Donanımı
+90 555 673 92 78
alper@mss.com.tr